Ч. 144 (12.800).

Львів, середа 1. липня 1931.

Pouxtowa oplata zaplacono ryczaltem.

Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Механічні редукції.

Оздоровлення бюджету чи завмертя господарського життя Польщі?

Львів, 29. червня 1931.

Варшавський уряд приступив до рішучих заходів, які ніби мають оздоровити нездорові господарські умовини в Польщі. Господарські кола, які з острахом слідкували за тим, що діється в Польщі впродовж останніх 5-ти літ, звертали увагу вже раніше на те, що безпляновість веде край до руїни. Журливо гляділи на все це й українці, бо поневолі на нас відбивалося все в десятеро так сильно у господарському життю, як на населенню корінних земель Польщі. Про це писалось і виказувалось навіть офіціяльними даними, що наші землі серед теперішньої скрути в найгіршому положенню.

Рішення уряду зводиться до радикальної компресії бюджету. Триміліярдовий бюджет не під силу польської держави. Сам уряд хоче зредукувати його до 2½ міліярдів та шукає відповідних джерел ощадности. Скорочено платні урядовцям від 15—40 проц., обмежено всі публичні роботи, а як доносять депеші, здержано цілком всі дорогові та будівельні державні роботи на терені цілої держави. Отсі скорочення мають теж зразу конкретні наслідки: чуємо, що купецький світ здержить усім урядовцям видавання найконечніших товарів на кредит, а тимсамим засудить себе на ще більше обмеження і так невеликих вже торговельних оборотів. Друге і страшніше явище, це те, що через здержання публичних робіт збільшиться величезну армію безробітних, яка згідно з офіціяльними даними рахує досі близько 400.000 зареєстрованих безробітних робітників: сюди не входить далеко більша армія сільських безробітних. Для нашого українського села — це положення є тим більше страшним, бо безробіття у нас, хронічне ще до війни, зростає буквально з кожним днем.

Оце наслідки **механічних** заходів зарадити теперішній господарській нужді. Все зводиться тільки до того, щоби вдержати бюджет, вдержати його цифрово, щоби обманути себе, що коли підривається господоарські підстави життя, то проте те саме господарське життя таки зможе дати доходи в податках, данинах чи інших суспільних тягарах. Що більше, в урядових сферах говорять вже поважно про наложення надзвичайного „крізового податку", що чейже перечить знову всяким поняттям про господарський розвиток широких мас (хіба, що він відносився би до богачів). Це, очевидно, теж один з зоходів механічної поправи бюджету, якою думають поправити господарські умовини в краю.

Тут треба зразу ствердити, що механіка, хоч як прецизна наука, не годиться при живому складному господарському організмі. Бо коли господарське життя завмирає, коли широкі маси хліборобів через невідповідну аграрчу, в багатьох випадках, етатистичну політику, зійшли сьогодня буквально на прохачів, коли головна маса консументів, себто робітників і урядовців, сотнями тисяч родин цілком відпала з ринку як покупні, коли станули фабрики, коли запротестований вексель і банкроцтво є нормальним явищем, то неможливо сподіватись нормальних впливів до каси, бо їх не буде з чого вплатити. Зовсім зрозуміло, що нові тягарі, хочби навіть як малі, є виключені тоді, коли не можна вплатити дотеперішніх. Тому механіка при зменшенні бюджету може довести тільки до дальшої руїни і господарського розгардіяшу. Про сторінку настроїв трудових мас, не треба й говорити. Ясні відгуки цих настроїв бачимо на шпальтах усіх часописів у Польщі, де вже завелася постійна для наших часів, рубрика.

Який-же вихід? Вихід з цього положення можливий при заміні механічної системи компресії бюджету на систему оздоровлення господарського життя. Передовсім польський бюджет, на основі підрахунків всіх визначніших економістів, не повинен бути більший як 2 міліярди золотих. При такім бюджеті можна би вдержати життєздатність господарських установ та підняти сяк-так хліборобство та промисл. Одначе друга сторінка бюджету, а саме розділ його на поодинокі ділянки життя держави, мусілаб перейти основну ревізію. Бо в двох з половиною міліярдів, які видається державою, около міліярд іде на армію, а около пів міліярда на публичну безпеку та звязані з цим адміністраційні справи. Остає по основній редукції бюджету тільки один міліярд на хліборобство, народню освіту, розвиток наук, промисл, торгівлю, публичні роботи, меліорації і т. п. Розуміється, що цей один міліярд не може вистарчити державі на отсі всі справи. А тому і ці ділянки публичного життя поволі завмирають. А тимчасом саме на цьому одному міліярді шукається дальших ощадностей, стинаючи механічно всі видатки, які моглиб господарське життя оживити! Ясно, що це господарське життя з кожним днем більше і більше завмирає.

Тому дотеперішні заходи уряду в господарських справах держави не можуть принести зі собою виразної поправи відносин. Треба віддати належну частину бюджету на господарські справи, зредукувати його в коштовних, а для суспільного життя непотрібних ділянках, закинути непотрібну досі бюрократію та поширювання агенд держави на всі ділянки господарського життя. Бо це не етатизм, подуманий як одноцілий господарський плян цілої держави, а загороджування ініціятиви громадянства в господарських справах та скермовування всієї господарської активности на бюрократичні шляхи. Цим не добився ще ніхто оздоровлення господарських відносин, хіба, як вчать приміри воєнної державної господарки, зайшов в сліпий кут, з якого не було повороту.

Господарський світ чекає на те, чи уряд спроможеться перемінити механічну систему компресії бюджету на життєву, бо ця перша веде до повільного завмертя господарського життя.

Інж. Евген Храпливий.

Уряд „слабої руки" в Австрії.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, 27. червня 1931.

Димісія уряду д-ра Ендера прийшла по правді доволі несподівано. Хоч було ясно, що урядова більшість в Австрії, через вічні претенсії „національно-господарського бльоку" вже довший час хиталася, то всеж ніхто не очікував такої скорої зміни.

Канцлер Ендер та його кабінет мусіли уступити тому, що великонімці („Ґросдайче Фолькспартай"), не вважаючи на їх участь в уряді, саботували урядові заміри оподаткувати державних урядників. Секундували їм при тому соціяльні демократи. Небезпечна господарська ситуація Австрії, яка виявилася у цілій гостроті при нагоді захитання найбільшого приватного банку в Австрії (Кредітанштальт) вимагала негайної розвязки кабінетної крізи. Перша комбінація, себто новий кабінет Ендера, не вдалася з тої причини, що Ендер жадав для себе диктаторських повновластей. Кандидатура соціялізуючого християнського суспільника д-ра Ґіртлера скінчилася невдачею наслідком протесту його власної партії. Але й спроба творити новий кабінет з о. д-ром Зайплем на чолі не вдалася. Зайпель хотів створити або т. зв. концентраційний кабінет, у котрому мусіли би взяти участь та відвічальність за мрякoвинну будучність краю також соціяльні демократи, або сформувати трівку міщанську урядову більшість. Ні одно, ні друге йому не вдалося. Кажуть, що немало Німеччина вплинула на те, щоби д-р Шобер, як батько ідеї митної унії між Австрією і Німеччиною, лишився надалі міністром закордонних справ, на що Зайпель не згодився. Так на місце Зайпеля повірено місію створити новий уряд д-рові Бурешові, дотеперішньому краєвому шефові Долішньої Австрії.

Буреш справді зумів у розмірно короткому часі скласти новий кабінет. Через концесії у справах оподаткування урядників позискав він собі співпрацю фрондуючих „ґросдайчів" (великонімців). Крім того лишив він — явно всупереч бажанням Франції — д-ра Шобера на становищі віцеканцлера і міністра закордонних справ. Взагалі, крім нового міністра фінансів, проф. Редліха, склад нового уряду той самий, як попереднього кабінету Ендера. По правді, це все одиниці чесні, робітливі і зі знанням свого ресорту, але всі слабодушні та невеличкі як індивідуальности. Факт, що австрійські марксісти заявили свою „прихильність" новому урядові, свідчить про його слабість.

А тимчасом концесіями то одній то другій партії, Австрію рятувати годі. В нинішній час усі почувають тут потребу „сильної руки". Не дармо такий завзятий демократ, як бувший канцлер Ендер, жадав наприкінці диктаторської влади, бачучи з власного практичного досвіду, що іншої дороги для рятування держави нема. Хай новий кабінет Буреша ще раз спробує щастя староавстрійською методою „фортвуртельн": ані господарське ані політичне становище Австрії таких експериментів на довший час не витримає.

Віденець.

З наукового життя.

Праці Комісії Шевченкознавства у Львові.

Дня 28-го червня мала своє чергове засідання утворена минулого року Комісія Шевченкознавства при „Наук. Тов. ім. Шевченка", якої головою є д-р В. Щурат. Комісія ця, анальоґічно до інших цього рода в нас і на чужині, має на меті вряди-годи видавати окремими випусками нові причинки до життєпису та творів поета. Тому, що над поодинокими питаннями з творчости Шевченка працює в нас постійно чимало дослідників, інформації з праць комісії можуть зорієнтувати авторів, які сюжети хто опрацьовує.

На згаданім засіданні голова секції здавав справу із праці Іл. Боршака „Шевченко у Франції", де автор подав у хронольоґічнім порядку звістки про статті та переклади Шевченка. Праця ця вийде як черговий випуск комісії.

Д-р Брик підготовляє працю „Шевченко та польські вигнанці" (Оренбурґ, Омськ, Новопетровськ), д-р Щурат про „Сон" і „Кавказ", московські переклади Шевченка та ґенезу московського видання Шевченка 1859, д-р Ф. Колесса про ритміку деяких поезій Шевченка та вплив народніх пісень.

Сумні перспективи державного шкільництва в Польщі.

Катастрофальні наслідки приросту населення. — Брак учителів. і шкільних кімнат. — Як на цьому виходять українські землі?

Недавно розліплено на мурах Львова афіші, які накликають батьків вписувати дітей уже перед феріями до державних народніх шкіл і грозять, що тих дітей, які не впишуться вже перед феріями, школи не приймуть по феріях, бо не буде місця в шкільних будинках. Щож таке станеться?

Від шкільного року 1929/30 приріст дітей у шкільному віці перших повоєнних років страшенне збільшується. Шкільні будинки, які поміщували воєнний слабий дітočий приріст, сьогоднішнього нагального зросту не видержали би. Число дітей у шкільному віці буде в Польщі так сильно зростати, що самі найвищі офіціяльні шкільні чинники передбачують вже на 1939/40 шк. рік катастрофу.

В довоєнній добі була подібна історія в царській Росії, громадян якої легковажили, вважаючи їх за темну неосвічену, безграмотну голоту, що сторонить від школи. Тимчасом хто приглянувся наочно тамошнім відносинам ближче, той переконався, що вина за неграмотність спадала на тодішній уряд, а нарід, особливо на Україні, був такий жадний освіти, що давав учителеві хабаря за впис дитини до парохіяльної, земської чи міністерської школи. Тодішні російські вчителі навіть не вважали цього хабаря за щось нечесного, бож однаково не можна було прийняти більше учнів, ніж 60 на вчителя, а рішати, кого саме прийняти до школи, можна й по висоті хабаря. — В Польщі ще нема такого закону, щоб учителеві не вільно було прийняти до школи по більше дітей, як по 60 на вчительську особу, але такий стан викличе недостача шкільних кімнат і вчителів. І це не тільки у Львові, але в цілій Польщі. Коли в р. 1927/28 виносив приріст дітей у шкільному віці в Польщі 3,379.052, то в шк. році 1928/29 він виносив 3.638.525, в шк. році 1932/33 він буде 4,963.458, в 1935/6 вже 5,603.716, а в 1939/40 — 5,071.193. Так говорить офіціяльна статистика міністерства освіти*).

Але сам приріст дітей ще не був би ніяким лихом для початкової освіти. Від тогож вона є, щоб отворила свої двері для дитини. Та є ще й передбачені непереглазні перешкоди.

Теперішній шкільний закон про існування й удержання шкіл (з 17. II. 1922) нормує, що для одного вчителя має припасти менше як 60 дітей. — Для числа дітей від 61—100 треба вже двох учителів, для 101—150 трьох і дальше один учитель на кожних 50 учнів, а крім цього по одному управителеві й по одному вчителеві при 7-клясових школах. Відповідно до повище поданого приросту дітей та з уваги на потребу обнижки числа дітей на одного учителя в інтересі науки й виховання, подає названа вже статистика, що коли на 1925/6 рік було в Польщі 65.367 учительських етатів, яких число впало в 1926/7 на 64.278, то в р. 1927/28 вже зросло на 65.981, в р. 1928/29 мало бути 69.329—72.677, в р. 1932/3 мало би бути 82.723—99.259, в р. 1935/6 — 91.868—121.813, а в р. 1939/40 — 101.186—143.696. Коли учнів в р. 1927/28 було обчислено на 47.9 на вчителя, то вже в р. 1932/3 припадало би 60—50 учнів (очевидно, колиб зріст учителів та інших шкільних запотребувань зростав нормально й рівномірно), в р. 1935/6 припало би на одного вчителя 61—46 дітей, а в р. 1939/40 — 60—42.25 дітей. Що так побільшених етатів в Польщів не буде, це певне, бо тоді треба би хіба приймати до служби всіх не тільки польських, але навіть українських учительських кандидатів, а це не можливо і з огляду на напрямок національної політики польської влади і тому, що державний бюджет на це не дозволить.

Одначе приймім теоретично, що зріст учительських етатів справді можливий відповідно до зросту дітей і відповідно до примітивних вимог педагогіки. Тоді показується ще страшніша барикада, а саме недостача шкільних кімнат.

З огляду на те, що декуди відбувається т. зв. дворазова наука (себто в одній кімнаті рано й пополудні), то ці самі кімнати служать для більшої скількости дітей, ніж тих дітей припадає на одного вчителя. Незважаючи на те, що шкільних кімнат треба менше, ніж учителів, то всеж таки запотребування шкільних кімнат висить змороою над дальшою початковою освітою громадян Польщі. В р. 1925/26 було в Польщі (без Шлеська) 59.083 шкільних кімнат (у власних і винайманих будинках), на 1928/29 вистарчало 55.868 кімнат; але на 1932/33 треба буде 73.588—88.034, на 1935/6 — 82.246—109.369, а на 1939/40 — 89.921—133.535.

Коли запотребування вчителів дасться ще до деякої міри управильнювати переносами вчителів, то шкільні салі остають на місці. Тому ев. зменшений приріст шкільних дітей в якійсь околиці нічого не поможе іншій стороні, бож дітей ніхто туди не перевезе.

З огляду на величанське запотребування шкільних кімнат важко подумати, щоби цю недостачу можна було при найкращих умовинах (яких не буде) заспокоїти впродовж коротшого часу ніж 20 років, бо — як говорить згадувана статистика — „в інших ділянках життя маємо не менше пильні завдання". З другого-ж боку важко брати для пляну будови шкільних будинків довший час ніж 20 років, бо приріст дітей зробив би цілий обрахунок не реальним. Крім цього деякі шкільні будинки не встояться до того часу, а наймлених будинків також не можна брати в рахубу, бо власник може ними інакше розпорядитися. Колиб ці всі умовини обчислити, то на рік 1928/29 треба було подбати про 22.647 нових шкільних кімнат, а на 1939/40 треба би добудувати 81.775—125.389 кімнат, словом кожного року впродовж 20 років треба би будувати по 4.089—6.270 кімнат, не вчисляючи конечних мешкань для управителів шкіл і для вчителів*).

Коли порівняємо дотеперішнє шкільне будівництво, то вийде рахунок зовсім безвиглядний. Дотепер будовано в Польщі шкільних кімнат**):

	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
місто	4	15	63	62	407	176	222	420	165	377
село	104	82	155	211	104	427	507	723	377	549
разом	108	97	218	273	511	603	729	1143	542	926

Не треба й згадувати, що будова потрібної скількости шкільних кімнат і мешкань коштувала би астрономічні суми. Приймаючи скромну будову школи (без ґімнастичних саль, навіть без ґардероби) з кубатурою 600 м², а кошти 1 м² на 50 зол. та мешкальних кімнат з 2 до 3 кімнат і кухні (з поверхнею 60—70 м²) враз з господарськими будинками (згідно з проектом міністерства освіти) на поверхню 320 м², а кошта 1 м², на 62.50, то в р. 1928/9 треба було 1.,101,910.000 зол., а то 752,250.000 зол. на

---

*) Міністерство В. Р. і О. П. Marjan Falski „Potrzeby szkolnictwa powszechnego w okresie wzmożonego przyrostu dzieci". Warszawa, 1929, великого формату 4° XXXII + 87 + додаткові табелі.

*) На підставі декрету Президента Р. П. з 11. III. 1931, Дн. Зак до ч. 29, поз. 197.

**) Marjan Falski: „Potrzeby szkolnictwa powszechnego..."

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 1. ЛИПНЯ 1931.

ҐАНС КІНЛЄ.

Чи безконечність?[1]

Умовна відповідь. — Можливе і очевидне. — Труднощі рішення. — Абсорпція. — Соняшна система. — Клясична астрономія.

Schwatzet mir nicht so viel von Nebelflecken und Sonnen!
Ist die Natur nur gross, weil sie zu zählen euch gibt?
Euer Gegenstand ist der erhabenste freilich im Raume;
Aber, Freunde, im Raum wohnt das Erhabene nicht.

Schiller — Goethe.

Чи „світ" як цілість часу та простору, є безконечний чи ні, це питання, на яке астрономія може дати покищо лиш умовну відповідь. Воно належить до царини тих останніх питань, на яких людині якнайбільше залежить, тоді, як обережний муж науки радше мовчить. Одначе ті питання не цілком виходять поза межі науки і не конечно треба полишити їх спекуляції; хоча ми навіть нині ще далекі від того, щоби вважати виключне природниче пізнання вистарчаючим для їх розвязки. Цю заровумілість мала липше та доба, що викувала кличі „сила та матерія" і мала наївну віру, що вискази „вічний" і „безконечний" є розвязкою всесвітніх загадок[2]).

Ми найшли у просторі, що є доступний нашій обсервації деякі закони та вжили їх, щоби представити заобсерковане. Є повна підстава спитати, чи ті закони допускають поширення їх на простір розтяглий безконечно, або що станеться, коли ми поширимо час у безконечність. У засаді можливе, що наші обсервації доведуть нас до цілком означених тверджень, що виключають одні можливости, а інші допускають. Одначе також очевидне і те, що ми завсіди дійдемо до межі, де місце людини, що дійшла до знання через пізнання, займе людина, що вірить наслідком „обявлення". Як звізда розвивається із поданих початкових умов? — це питання, яке може поставити природник та на яке може шукати відповіди. Як повстав світ? — це лежить поза межами досвіду та спекуляції кожної науки, і це все може бути лиш предметом міту.

При спробі поширення законів природи на безконечність виступили труднощі в трьох напрямах.

1. Якщо ціла маса, що находиться у всесвіті, є безконечно велика, а її густота є пересічно скінчена, то ґравітаційний закон Нютона, прикладений до безконечно поширеного всесвіту, мав би цей наслідок, що притягання стало би в кожній точці простору безконечно велике, та що виступалиб безконечно великі скорости звізд.

2. Якщо число світячих небесних тіл, що находяться у безконечному просторі, є безконечно велике, при пересічно скінченій густоті, то тоді ціле небо мусіло би позірно світити з рівномірною безконечно великою ясністю.

3. Згідно із другим основним законом теорії тепла постепенна деґрадація енергії — а саме, що ентропія прямує до максимум—мусіла би, якщо час у напрямі минувшини є безконечний, вже давно спричинити „тепляну смерть" цілого світа.

Лишім покищо на боці розгляд третьої проблеми, що завдячує своє повстання в дійсности лиш фальшивому узагальненню статистичного закону, та що у цій формі належить до питань, які є взагалі недоступні для природничого пізнання. З двома першими вимогами можемо дати собі раду в ріжний спосіб. Тому, що в обох випадках труднощі повстали через те, що натуга обсервованого ділання (притягання себто світло) меншає докладно з квадратом віддалення, то вистане додати до основного закону якийсь абсорбційний чинник, який спричинює сильніше зменшення враз із віддаленням. При світлі, цей вихід насувається на думку відразу; абсорбція видається зрозуміла і навіть на основі деяких обсервацій не неймовірна. Одначе в нас нема найменших даних на те, що притягаюче ділання одної маси на другу може зменшитися через абсорбцію в якімсь середовищі, що між ними находиться. Поправка Нютонового ґравітаційного закону через додатковий абсорбційний чинник є абсолютно гіпотетична.

Якщо ми хочемо обстоювати точну важність закону ґравітації та закону розпросторення світла, тоді можемо усунути труднощі тим способом, що підпорядкуємо безконечні маси в безконечному світі в особливий спосіб. При спробі цього упорядкування можемо опертися на наших відомостях про творення систем. Ми знаємо, що наша соняшна система складається разом з іншими сонцями та системами планет на систему молочної дороги, а в великих спіральних мряковинах пізнали ми системи споріднені з системою молочної дороги. Якщо злучимо системи молочних доріг в нові системи, а ті знову в системи вищого рода і підемо так далі, то дійдемо до заповнення безконечного простору безконечною масою, а проте повищі труднощі не виринуть, коли тільки будемо придержуватися при будові систем що раз вищих родів певних правил. Відступи поміж поодинокими підсистемами мусять бути більші, як деяка многократь їх величина, визначена скількістю систем, що складаються на вищу систему.

На ґрунті клясичної астрономії не насуваються, як бачимо, ніякі сумніви проти гіпотези безконечно великого світа. Навпаки: у тих поглядах, до яких нас довів розслід позамолочних систем у роді мряковини Андромеди та великих мряковинних гнізд, можемо навіть може бачити деякі вказівки на те, що конструкції, до яких довела нас гіпотеза безконечно великого світа щоби оминути повищих трудноців, не далеко відбігають від правди. Взаїмні відступи поодиноких систем, що разом з нашою молочною системою творять надмолочну систему, є величини міліона літ світла, а промір самих систем величини пятьдесять тисяч літ світла. Одначе це є саме менше-більше відношення, яких мусимо домагатися як долішньої границі, щоби притягання і цілковита ясність не були безконечно великі.

З німецької мови переклав
Д-р Вол. Левицький

(Докінчення буде).

—o—

---

[1]) Це переклад останнього уступу книжки директора астрономічної обсерваторії в Ґетінґен п. з. H. Kienle: Unendlichkeit" (Müller und Kiepenheuer Verlag. Postdam 1929.) — (Перекл.)

[2]) Автор має на думці 70. роки XIX. ст., часи матеріялістичного світогляду, коли безкритично панувала книжка Біхнера „Kraft und Stoff". — (Перекл.)

шкільні кімнати і 349,660.000 зол. на мешкання; в р. 1939/40 вже треба би 2.,951,860.000—4.,880,800.000 зол.!!

Не треба додавати, що нормальний природний зріст народнього шкільництва викликав би потребу збільшити число шкіл, які дають патенти на вчителів, число середніх і фахових шкіл, число високих шкіл, стан учительських етатів по тих всіх заведеннях, загальне шкільне будівництво, а те все при нинішньому способі державного бюджетування є річю виключеною. Не зробить цього держава, не зроблять цього й задовжені громадські чи повітові установи серед загального зубожіння.

Як на цьому прирості і потребах вийдуть землі заселені українцями, — можна собі згори уявити. Вже сьогодні, коли ще маємо тут школу, то вона нижчого організаційного типу, ніж у західній Галичині, не говорячи вже про Шлеськ.

Число вчительських етатів може зменшитися на заході, але важко покрити у зріст організації шкільництва на сході, коли й сьогодні стан найвище організованих (7-клясових) народніх шкіл у найбільшій львівській шкільній окрузі виносить 390, а в меншій краківській — 524. Зате львівська шкільна округа перевищує всі інші одноклясівками, яких було 1.890.

Такіто невеселі перспективи державного народнього шкільництва, цієї підстави всякої дальшої освіти. Можемо згори знати, що в корінно польських землях буде кому зайнятися — коли не відсуненням то злагідненням погрожуючої небезпеки. Подбає про це зпевністю навіть сама держава. Але якщо держава чи громадські польські чинники схотять злагідньовати надходячу небезпеку безграмотности на землях заселених українцями, то може статися далеко не в нашу користь.

Лев Ясінчук.

З волинських гараздів.

Православний епископ Симон у Володимирі. — Віче бебістів у маґістраті. — Одні скачуть, другі плачуть

У Володимирі доживає свого віку горстка бувших російських урядовців, офіцерів і батюшок. Ця горстка уважала за відповідне запросити сюди свого однодумця, епископа Симона. І дійсно 24. травня ц. р. приїхав сюди з Кремянця православний епископ Симон, відомий українофоб. Браму перед церквою прибрали — як годиться на таке велике свято — червоно-білими прапорцями, а на горі дали напис чомусь ще кирилицею, що зовсім не гармонізувала з удекоруванням брами... Еп. Симон відправив у місцевій соборній церкві коротке богослуження, а відтак виголосив „реч". Ціла його промова була одною лайкою на українського епископа д-ра М. Чарнецького і нарікканням, що він важиться візитувати греко-кат. церкви на Волині. Акцію епископа д-ра М. Чарнецького назвав еп. Симон обманом. Дальше висмівав усіх тих, котрі називають папу непомильним, намагаючися доказати, що всі люди грішні, не виключаючи й папи. На богослуженні і проповіди були присутні також представники цивільної і військової влади, які того всього слухали спокійно, а відтак були разом з еп. Симоном на спільному прийтті. Нас це не дивує, але мусить нас дивувати, що знайшлися й між українцями такі, які казали вітати еп. Симона в народній ноші. Якжеж прикро вражало, коли бачилося кількох хлопців у вишиваних сорочках і синіх шараварах!.. Чи не можна було ощадити собі такої сумнівної приємности? На будуче хіба ніхто з українців більше такої помилки не зробить!

Дня 14. червня ц. р. приїхав сюди з Луцька бувший дяк у Володимирі, а тепер посол ББ М. Тележинський. Він мав приготовити віче для свого протектора Певного. Очевидно, маґістрат радо відступив салю, а згаданий бувший дяк постягав туди своїх „однодумців", які тільки недавно дістали польське громадянство, з батюшкою М. Шероцьким на чолі, витав на стації свого пана Певного і завів його до маґістрату. Там Певний балакав до своїх однодумців, а батюшка М. Шероцький підсунув одного з церковного причоту, щоби до тої церкви, де так завзято молиться згаданий батюшка, приділити „немножко" десятин землі... Так собі вони побалакали, а кількох цікавих, що зовсім припадково зайшли й послухали того „віча", ще раз наглядно переконалися, що варта таке „віче" і ціла робота панів Певних. Але „Українська Нива" виписує про це віче — як звичайно — видумані події. Нібито громадянство витало, тішилося і т. д. Все те було зовсім інакше. Тут у цьому нікого не треба переконувати, бо ціну рептильки „Українська Нива" кожний знає.

Дня 23. червня ц. р. місцеві польські товариства справляли святоіванську ніч. Бавилися і скакали. Огнева сторожа перемінилася в музикантів і грала... Потім стали пускати ракети просто на передмістя Заріче. Якщо ракета впала на дах критий бляхою, то скотилася, а хтось з домашніх зараз її гасив. Одначе одна ракета впала на оборіг господаря Назара Ткача, з чого зайнялося його ціле господарство, а також погорів зовсім його сусід. Шкода велика. Бідака Назар пять літ будував і нараз лишився під голим небом... З розпуки хотів кинутися в огонь, але його не пустили. Тепер погорільці сидять на згарищах і плачуть... А тимчасом тут навіть „Просвіта" не сміє істнувати. Вже два роки як запечатано у Володимирі Т-во „Просвіта" і всі її філії в повіті. Старовство казало запечатати, воєвідство затвердило рішення старовства, а міністерство, куди внесено відклик, досі нічого не відповідає.

Правовірний.

СТРАЙК ТРАМВАЄВИКІВ НА ШЛЕСЬКУ

27. червня трамваєвики в Катовицях проголосили загальний страйк шлеських трамваїв. На деяких лініях трамваї курсують, нпр. Лаґевники, Кор. Гута.

До тих, що їдуть чи живуть на селах.

(Пригадка на часі.)

Під цим заголовком принесла „Жіноча Доля" ч. 25. таку статтю на дуже актуальну тему:

Зароїлися наші села новими міськими гістьми: хто з міста виїхав шукати відпочинку на село, хто повернувся зі шкіл, а хто, діставши відпустку від праці в місті, залетів на часок до рідного гнізда. З того повороту чи гостини інтеліґенції на селі повинна бути селу користь. Міським гостям треба безумовно звернути свою увагу на читальню, на жіноцтво; придивитися життю села, його потребам — і скільки можна порадити, помогти.

Звичайно наші пані жалають, щоби на ту ціль подати їм готові відчити, спеціяльно для того написані. Цих готових відчитів назагал є дуже мало. Бо хоч і буває, що в якому рухливому кружку чи філії „С. У." хтось зладить собі його, то, на жаль, не вважає своїм обовязком прислати відпис ані до Головного Виділу „С. У.", ані до редакції „Ж. Д.", де би його передрукували на машинці й висилали би всім, хто потребує.

Алеж цьому лихові, як кажуть, дуже легко зарадити. Впевняємо шановних пань, що до такої спільної балачки в жіночому кружку вистане взяти хоч би й наші річники „Ж. Д." та жіночі альманахи-календарі з рр. 1927-8-9-30-31, а також наші брошурки, якими можемо служити, — а знайдете там сотні тем до відчитів. Вистане спровадити собі видання Протиалькогольного Товариства „Відродження", Гігієнічного Товариства; вистане взяти книжки, видані „Сільським Господарем", в-вом „Самоосвіта", „Кооперативним Часописом", вистане взяти видання Т-ва „Просвіта" — а маєте теми до говорення не лише на всі вакації, а на цілі роки.

Якщо не стає вам часу, щоби на підставі цього всього поробити собі короткі чи ширші змісти, які знаменито заступлять вам спеціяльно писані відчити, то можете просто яку статтю, книжку чи який розділ з неї прочитати й перевести балачку, обмін думок на зачеплену тему. Жива балачка, вміло покермо-

---

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 1. ЛИПНЯ 1931.

МАРІЯН КОЗАК.

З життя та діяльности Вячеслава Липинського.

III.

Головні моменти довоєнної політично-громадської діяльности. — Реасиміляція української шляхти польської культури. — Краєва ідея. — Оборона ідей.

В. Липинський вродився шляхтичем і шляхтичем вмер. Не підлизуючись юрбі — від ранньої молодости кликав українську шляхту польської культури до єдности з народом України, до співпраці з українською інтеліґенцією, яка з нього вийшла.

Ціле своє життя з найбільшою рішучістю він поборював залежність свого шляхотського стану від варшавської метрополії, яка його звозила до ролі плянтаторів-кольоністів. Вважаючи, що українська шляхта тільки як стан, як група звязана спільною кровю, традицією, вихованням і працею — має для України дійсну вартість — В. Липинський працю всього свого життя присвятив її відродженню та зорґанізуванню. Не зражений тупістю „панів" пояснював він членам шляхотського стану на Україні, що примітивної, варварської стихії українського простолюдя ніяким способом не вдасться загнуздати при помочі метрополії. Українського „варвара" можна перемінити в громадянина, в члена орґанізованої нації, в чесну і розумну істоту тільки тяжкою працею для рідної землі та її всіх громадян.

Рівночасно В. Липинський доказував своїми історичними творами, що правобережна шляхта у величезній своїй більшості — українського роду, що з Україною вона звязана рядом поколінь, що ані українськоог народу від неї, ані її від нього відділити не можна.

Два шляхи бачив В. Липинський перед правобережною шляхтою: шлях неґації потреб України в імя метрополії і потреб українського народу в імя „вищих культур", і шлях праці для добра рідного краю, для придбання йому кращої будучности, немислимої без всебічного розвитку українського народу.

За приклад до наслідування ставив Липинський спольщеній шляхті шляхту Фінляндії, яка вважаючи себе частинно іззa шведської культури шведами, частинно фінами—свідома своїх громадянських обовязків солідарно працювала для добра Фінляндії та її всіх мешканців—фінляндської нації. Не проповідуючи культурно-народностевої українізації — В. Липинський з великим запалом ширив думку територіяльного патріотизму.

Коли шляхта на Україні — доказував Липинський — вважаючи себе заступницею Варшави, не почувається до ніяких обовязків супроти землі на якій живе та її народу, серед якого живе — то українська інтеліґенція поведе проти неї боротьбу як проти чужинців-ворогів. У цій внутрішній боротьбі ніхто не переможе: українська нац. інтеліґенція за слаба своєю культурою, досвідом і матеріяльними засобами, українська шляхта за слаба своїм числом і внутрішньою силою. З цієї шарпанини може скористати тільки іззовні хтось третій. Тільки сполучення досвіду та культури старих панів з примітивною стихією української народньої інтеліґенції може забезпечити спокій і дати краєві змогу розвитку.

Коли польська шовіністична преса почала кричати, що не можна присвячувати своїх сил тільки одній провінції, бо „Польска —то вельках жеч", покійний відповів: „Що Польща — це велика річ, про це ми добре знаємо! Алеж такою самою є й Україна — бо великою є кожна ідея, яка має метою духове визволення народу".

У цілій передвоєнній діяльности В. Л., у всіх його творах і статтях відчувається побоювання, що незабаром пройде над Україною якась велика буря, яка може видерти українську шляхту з корінням з рідної землі. Тому всією душею В. Л. проповідував: вростайте в землю, беріться за громадську працю, здобувайте моральний авторитет серед українського народу службою рідному краєві, щоб колись український нарід не повторив з гірким смутком слів поета „варшавське сміття, грязь Москви, раби, підніжки ваші пани!".

Але на жаль, величезна більшість тодішньої української шляхти нагадувала коней шляхотної крови, що простоявши довгий час без руху — нездібні до більшого зусилля і знороблені бездільністю, стали непридатні до систематичної праці. Під натиском польських шовіністичних кол частина однодумців покійного присіла, двотижневик „Пшеґльонд Крайови" припинився на 12-ім числі, „Шляхту на Україні" невідома рука почала скуповувати і нищити; завдяки якимсь темним заходам цієї книжки, виданої в Кракові, не вільно було перевозити до Росії. Але Покійний не подався і з гуртком найближчих і найвірніших другів з ще більшим завзяттям працював над здійсненням своєї ідеї.

(Продовження буде.)

—o—

вана, приносить звичайно ще більше користи, ніж вичитаний реферат.

Своєю працею зробите користь не тільки тим, кому послужите, але й собі — матимете задоволення, що живете життям не бездушної ляльки, а свідомої доньки свого народу і служите томуж народові.

Тож взиваємо всіх, хто почувається донькою чи сином українського народу — не переходіть, як чужі, через наше село, а зверніть свою увагу на його потреби.

Зокрема звертаємось до тих, що цілими гуртами зїздяться до купелевих місцевостей на нашій Лемківщині, як от Криниця й інші. Таж то все на нашій рідній землі — а чи хто оглянеться там кругом себе, як приїде? Зробіть прогульку ось хочби до такої Лабової, зайдіть до наших патріотів-священиків; підіть до читальні, загляньте до кооперативи, відвідайте лемків у їхніх хатках, поговоріть з ними, а побачите, як дуже треба їм нашої піддержки, нашого доброго слова.

Тож, шановні громадяни і громадянки, їдьте на села, відпочивайте, черпайте здоровля — але лишіть також якийсь добрий спомин з вашого побуту тим, серед котрих перебуваєте!

О. Кисілевська.

СПОРТ.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Україна—Погонь І Б 3:2 (2:1).

До цих змагань виступила Україна в сильно зміненому складі. Грала вона не тільки без Петрова, на якого провід секції копаного мяча мусітиме мабуть остаточно махнути рукою, але й без Підлисецького та Борсука, а до того й з резервовим воротарем Бутлем. На місці Підлисецького грав цим разом Терлецький, місце Борсука заняв молоденький Шиналь. Крім того в першій половині грав Грещук замість на обороні в нападі, при чому його місце заняв був Сич. Кобзяр опинився на важній і відповідальній позиції середущого помічника. Хоча можна мати деякі застереження супроти таких експериментальних потягнень у складі й уставці дружини, хоча одно й друге могло нам не подобатися, то проте рішаючим у цій справі є вислід, а він випав корисно для України. І якнебудь перемога України над Погонею І Б має тільки моральне значіння (бо пункти з резервами лігових дружин у табелі мистецтв не числяться), то проте слід цю перемогу піднести особливо високо. Не тільки тому, що по чотирьох з черги програних це перша перемога, але передовсім тому, що українська одинацятка зуміла зараз по нещасливій програній з неділі зломити без сумніву найсильнішу дружину у львівській А-клясі, яка досі не мала ні одних програних змагань. Таким чином Україна — це перша дружина, що в цьому сезоні змогла побити Погонь І Б.! Може цей успіх започаткує цілу серію дальших, чого ми всі нашій дружині горячо бажаємо.

Щодо самого ходу змагань, то Україна забралася з місця енергійно до праці, вислідом чого був ґоль, стрілений Грещуком уже в 14. мін. (лівою ногою). Стан цей підвищив Кобзяр до 2:0 гарним стрілом у 24. мін. Після того натискала дещо Погонь, яка й видусила одного ґоля в 33. мін. Обопільні атаки не змінили до павзи вже нічого.

По павзі прийшла до голосу знову Україна, але в 8. мін. стрілила Погонь несподівано після наріжника другого ґоля. Після того напад України віддав більшу скількість стрілів, одначе або просто в руки воротареві Погоні Собоцінському, або поза ворота. Нарешті в 30. мін. стрілив Лисик після наріжняка третього ґоля для України і тим устійнив вислід дня. Пізніші атаки з обох сторін не приносять уже ніяких змін, хоч і Погонь і Україна мали ще шанси піднести вислід.

Суддя п. Ґрабовський. Видців понад 2.000.

Львів. Гасмонея—Лехія І. Б 2:2 (2:2).

Перемишль. Польонія—Ресовія 5:0 (4:0).

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Львів. Чорні—Варшавянка 1:0 (1:0).

Нарешті виграна Чорних і то заслужена, які пересунулися з останнього на передостаннє місце в табелі. Одинокого ґоля стрілив Рейман. Суддя п. Гуліч.

Товариські змагання.

Лодзь. Висла—Гакоаг 5:0 (2:0)

Варшава. Польонія—Маккабі 8:0 (4:0).

Голинський на Шлеську.

Катовиці, 25. червня 1931.

I.

Центр тяжкого промислу Польщі, столиця голови „катол. акції" біск. Адамського, місто рекордів, — згадаймо хочби одинокий хмародер у Польщі, якого кістяк із заліза виріс уже на 14 поверхів, — найчастіше перший етап усіх заграничних імпрез, артистичних і спортових, — Катовиці, давно вже ждали Голинського.

Здивуєтесь. Невжеж такий він популярний і там, де ще навіть через радіо не лунав його голос? Ні, ми любимо правду. Ждала його тутешня українська кольонія.

Катовиці, більш як інші міста Польщі, притягали українців. Мистецька, як теж торговельна наша експанія йшла в першу чергу сюди, де, здавалось, у людей більше гроша, ніж у Познані або Варшаві.

Із самого зарання тутешньої опери прийшли сюди наші хористи, прийшли згодом і співаки-артисти (Маслюк-Мартіні, Парохоняківна-Любич до театру, Бандрівська з концертом). Заглядав і Котко зі своїм знаменитим хором.

За ними наспів і наш Меркур чи пак св. Юрій. Не повелось Центросоюзові, то зате шастить увесь час маслосоюзникам і „Гуцульському Мистецву". Перші роблять добрі обороти, друге крім того влаштовує ще й гарні виставки, в зимі в порозумінні з шлеськими пластиками і нещодавно на „Тарґах Катовицьких", де теж і Хамула був зі своїми глиняньськими килимами.

Тепер зрозумієте, чому „землячтво" ждало свого премієра-тенора і дивувалось, що він Шлеськ оминає.

Та ось і приїхав. Хоча тільки як „знаменитий тенор заграничних опер — Зєдинені Держави, Москва". Але годі. Чиж інші наші артисти теж не мусять пробиватись у своїй мистецькій карієрі, затираючи метрику артистичним псевдонімом? Навіть „Гуцульське Мистецтво" перехрещено тут на „Штуку Гуцульську"... Не маніфестуватись, а заробляти — сумна необхідність і — коли хочете — „здорова засада". Зрештою, як зачуваємо, Голинський протестував проти поминення Харкова, але афішів уже не змінили.

II.

М. Голинський виступив у Катовицях двічи: 15-го в опері „Жидівка", креуючи ролю Елеазара і 19-го в ролі маляря Каравадосі в „Тосці".

Невибаглива з музичного погляду тутешня публика — як висловлюються часто театральні рецензенти на сторінках шлеської преси, — не спішилась послухати рідкого гостя, так як не спішилась нещодавно і на гостинні виступи Ади Сарі. Невелика кількість визнавців репертуару серіознішого, як той безнадійно-оперетковий, що переважає в цьогорічному сезоні „од каптандам беневоленціям" вулиці, — нечисленні любителі опери, яка, не зважаючи на малу популярність, усеж таки насилу втримується на Шлеську ради престіжу польського театру на кресах, субвенціонованого й так малошо не ґльоґальними сумами містом та воєвідством, до того ще ґрупка українців і артистів театру — ось авдиторія першого вечора Голинського.

Хоч не було ніякої реклями (коли не рахувати оповісток) перед цим першим, як теж після цього першого виступу знаменитого Елеазара (бо навіть чомусь рецензії з „Жидівки" у пресі не появились), то найуспішнішою реклямою був могутній голос Голинського, якого славу рознесла авдиторія. І на „Тосці" театр був майже вщерть повний, чого вже давно не бувало.

Голинський, який взяв слухачів приступом уже від першої арії, довів своїм співом потім до голосних і бурлйвих овацій, які дійшли до великої сили особливо в пробоєвій арії „Рахельо" в „Жидівці" і в пописовій арії в 3-ому акті „Тоски". Останню мусів артист повторити.

Музична критика відгукнулась аж після „Тоски". „Співочою „бомбою" є пан М. Голинський, тенор загр. сцен — пише проф. Стоінський, музичний рецензент „Польонії". — Виступив на нашій сцені двічи. Чув я його тільки в „Тосці". Чарує шляхотним металем, субтельно стилізує фрази, особливо ліричні; вдаються йому теж драматичні і пристрасні акценти, словом: співак великої сцени, не зважаючи на недотягнення у грі. Наша публика приймала його з ентузіязмом.

Українська кольонія віддячилась Голинському кошем квітів і з приємністю приняла до відома, що в зимі матиме нагоду ще тричі почути його на сцені катовицького театру.

Silesianus.

ОСТАННІ ВІСТИ

МУСОЛІНІ ЗАПРОСИВ БРІНІНҐА ТА КУРЦІЮСА.

Бюро Вольфа повідомляє, що Мусоліні запросив до Риму Бріхінґа та Курціюса. Гостина ця малаб відбутися небаром. Оба німецькі державні мужі запрошення прийняли та висловили подяку. Бюро Конті довідується з міродатних джерел, що ця гостина має вможливити приязні розмови між держ. мужами обох країн. Розмовам тим приписують велике значіння, тому що Італія була дуже прихильна для Німеччини, що виявилося й у цьому, що Італія прийняла Гуверове предложення.

ВИБОРИ В ЕСПАНІЇ.

Міністр вн. справ сказав, що у виборах до кортезів, які відбулися 28. червня, респ.-соціялістична коаліція вийшла побідно в усій Еспанії, головно-ж у Мадриді. В Мадриді вибрали м. ін. 8 міністрів. В Орензе вибрали двох бувш. міністрів із часів диктатури. В Овієдо здобув мандат Аяля, еспанський амбасадор у Льондоні. Комуністи потерпіли всюди невдачу. Підчас виборів приходило до інцидентів; було 11 убитих.

Проголошення катальонської республики?

У всій Катальонії партія Масії здобула у виборах до кортезів 42 мандати на загальне число 53. В усій провінції велика радість. Кружляють чутки, що може проголосять катальонську республику. Бояться, щоби не прийшло до заворушень. У Картаґені вибрали двох радикалів. У Валенсії здобув мандат міністр Леру.

ПОЛІЦІЯ В БЕРЛІНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

На збори студентів-ґітлерівців в берлінському університеті вдерлися комунізуючі студенти. Прийшло до кровавої сутички. Ректор візвав поліцію. Поліцію привитали оба студ. табори ворожими окликами та піснями. Студенти здемолювали пульпіти й приготовлялися до заступу. Ректор казав замкнути університет на весь день. Поліція виперла маніфестантів на вулицю. Перед університетом студенти пробували ще маніфестувати й поліція мусіла знову інтервеніювати.

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, Коперника 16. II. пов.**

— **Управа Діточої Оселі в Підлютім** повідомляє: Збірка учасників(ць) Оселі дня 2. липня ц. р.: а) львівських і тих, що переїздитимуть через Львів, в год. 6. рано у вестибулю головного двірця; б) стрийських і тих, що переїздитимуть через Стрий, в год. 8.50 рано на залізничому двірці при поїзді, що приїздить зі Львова; в) станиславівських і тих, що переїздитимуть через Станиславів, на залізничому двірці в год. 10. рано; г) всіх інших у Брошневі при колійці в год. 11.30 рано. — З Брошнева відїзд до Підлютого лісовою колійкою в год. 12. вполудне. Приїзд до Підлютого біля год. 16. — **о. А. Бучацький**, опікун Оселі.

— **Після смерти Вячеслава Липинського.** З приводу смерти члена Українського Наук. Інституту в Берліні Вячеслава Липинського, відбудеться 1. липня 1931 р. в салі цього Інституту жалібне засідання, на якім проф. Д. Дорошенко виголосить реферат „Вячеслав Липинський і його творчість".

— **Італійська преса про нас.** „Ілюстраціоне дель Пópольо" містить переклад „Козаків" Ол. Стороженка. — „Ґазета дель Пópольо" з Турину містить рецензію на журнал „Україна", який видає п-і Лелала Ліповецька. „Ля Штампа" містить статтю про концерт українських пісень в Турині. — „Оссерваторе Романо" з 4. червня вмістило статтю про боротьбу з більшовизмом на Рад. Україні.

— **Через лихе свідоцтво.** Леслав Урбанський учень 7. кляси одної із львівських ґімназій дістав лихе свідоцтво і так злякався гніву й докорів родичів з вул. св. Софії ч. 6., що втік зі Львова і пропав без сліду. За ним шукають родичі і поліція, але безуспішно.

— **Самовбивство банковця.** У Львові при вул. Красінського 25. застрілився 33-літн. д-р Ст. Піскож, службовик Польського Банку. Кажуть що причиною самогубства був нервовий розстрій.

— **Жертва купелі.** У Скнилові підчас купелі потонув 25-літній електромонтер зі Львова Мих. Полюха.

— **Напад на універ. професора.** До Тшцяни біля Дуклі (пов. Коросно) прийшов, як турист, професор львівського університету Йос. Світковський. Він заночував у туристичнім схоронищі в т. зв. Пущі св. Івана. В ночі напало на професора 5 бандитів і забрали йому 80 зол. та валізу з біллям.

— Недуга посла Я. Олесницького. У новинці під цим наголовком в 142. числі „Діла" закралася дуже прикра друкарська помилка. Має бути надруковане, що поважно хорий посол Я. Олесницький не зможе впродовж яких двох місяців підніматись ніяких інтервенцій.

— За дезерцію. У варшавськім військовім суді засудили канонїра 1. полку артилерії Миколу Максимовича на 5 літ вязниці за те, що він двічи дезертирував з війська і втік до Праги. Чеська влада арештувала його і віддала польській владі.

— Зі страху перед аліментами. Різник Ткачик з Катовиць любив Марту Тиху і любов не залишилася без наслідків. Різник Ткачик не хотів платити аліментів, тому взяв ніж, яким різав свині, покраяв свою дитину на 4 части і закопав трупа на полі. Але Марта Тиха про те не знала, а коли довідалася, що вчинив батько з дитиною, попала в розпуку, материнське серце запрагнуло пімсти за смерть немовляти і ця жінка сама повідомила про все поліцію. Різника арештували і засудили на 5 літ вязниці.

— Втопилося 7 дівчат. В Отаві затонув на ріці підчас бурі човен, яким дівчата їхали в ліс збирати ягоди. Сім молодих дівчат пішло на дно, а інші урятувалися.

— Знов убили чекіста. Радянська преса пише, що в Москві коло самого будинку ДПУ на Лубянці невідомі контрреволюціонери застрілили чекіста Мессінга у хвилині, коли він виходив на вулицю. Вбивники зникли без сліду.

— Новий університет безбожників. „За Свободу" подає, що в Тамбові більшовики відкрили новий антирелігійний університет, у якому виховується 200 агітаторів безбожників.

— Стан безробіття в Німеччині. Статистика виказує, що цього тижня в Німеччині є 4 міліони безробітних, а в місяці травні було чотири міліони і 53 тисячі. Безробіття упадає дуже повільно.

— Збори російських монархістів. В Парижі відбулись річні збори представників російських монархістичних організацій. Збори мали за ціль утворити одноцільний антибільшовицький фронт. Першу промову виголосив відомий монархіст Марков, потім говорили Крупенський, Трахтерев та інші. В резолюції постановлено підтримувати акцію великого князя Кирила, претендента на російський престол.

— Жиди в Ню Йорку і Шікаго. Статистика виказує, що в Шікаго живе тепер 302.000 жидів, а в Ню Йорку понад 2 міліони, себто 30 проц. усього населення цього міста.

— Атлантида виринає з моря? Коло побереж Атлантику виринули з океану два нові острови. Уряд Бразилії вислав на ці острови окрему наукову експедицію, яка завісила там бразилійські прапори. Ці острови піднялись понад поверхню моря через землетрус. Деякі учені твердять, що ці острови це частина Атлантиди, яку перед тисячами літ залили води Океану.

— Циганська війна. В еспанській провінції Аляві, де є дуже багато циганів, підчас одного циганського свята прийшло до великої битви між двома циганськими племенами, які від віків себе ненавидять. Підчас бійки згинуло кількадесять осіб, а ще більше було ранених.

— Трагічна смерть міністра. Бельгійський міністр освіти Вотіе, їдучи автомобілем, наїхав у шаленім розгоні на другий автомобіль, наслідком чого була катастрофа. Міністр упав на каміння і зовсім розторощив собі череп та помер.

— Бібліотека Миколи II. В 1917 р. бібліотека останнього царя Росії перейшла на власність держави. В ній було 1700 книжок. В 1930 р. Вашингтонська державна бібліотека закупила частину тих книжок і їх можна читати в цій бібліотеці у Вашингтоні.

— Виклад Струве. Відомий російський політичний діяч П. Б. Струве приїхав до Варшави і виголосив там виклад про теперішню економічну кризу в Европі і про більшовицьку господарку з окрема. На його думку більшовицька пятирічка це підприємство чисто політичне, подиктоване політичними мотивами і вона скінчиться невдачею. Далі Струве доказував, що майбутня національна Росія не матиме імперіялістичних тенденцій і буде жити з Польщею в дружніх відносинах.

— Диплômовий іспит абітурієнток III. держ. учит. жін. семинарії у Львові відбувся в днях 8.—13. червня 1931 р. під проводом візитатора С. Білинкевича. Іспит зложили: Андрійчук Ірина, Бернацька Софія, Білик Марія, Божек Іванна, Бродович Осипа, Цап Ольга, Хитра Софія, Чудо Ярослава, Чура Ірина, Дідик Романа, Добровольська Марія, Дудрик Анна, Федчина Михайлина, Гапій Дарія, Гаврилюк Марія, Гнатюк Гілярія, Гнилюх Олена, Качараба Стефанія, Кісик Емілія, Кондюх Софія, Корпало Софія, Курієць Стефанія, Левчицька Ольга, Лотиш Ольга, Лозинська Анастазія, Лущик Анастазія, Лиско Любов, Максимович Наталія, Мокрицька Ірина, Монджейовська Антонина, Неспяк Ярослава, Новосельська Евстахія, Пізторак Ангелина, Породко Ольга, Робачевська Іванна, Рожанська Ірина, Сімків Катерина, Содомора Ольга, Сталник Ірина, Сташинська Стефанія, Шебец Марія, Тершаковець Ольга, Вихор Анна, Зарума Евгенія. — 5 канд. репробовано на один рік, а 2 канд. відступили від іспиту.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ІДУ!

Коли дійде до Вас, Шановні Читачі, отсе число „Діла" — я вже буду поза мурами необмурованого Львова. Обвантажений копцем, валізами і рідною їхатиму на відпустку. Цілий місяць волі і чистого повітря перед мною, а цілий рік муки і львівської атмосфери за мною. (Чи цілий місячний заробіток піде зі мною — цього ще нині не можу сказати!). Покидаю на чотири тижні ряди активних українських фейлетоністів і пасивних політиків та стаю емеритом, але таким, що не має претенсії бути вибраним до ніякого виділу, надзірної ради, чи іншої парляментарної репрезентації. Просто: тихим а ревним робітником на народній ниві!

Не беру зі собою ні пера, ні паперу, ні книжок, ні часописів, бо хочу забавитися в пересічного українця, який любить твердий сон і спокійне травлення. Нехай собі мої редакційні товариші роблять, що хочуть, нехай собі приймають інших фейлетоністів (на злість мені, а на пожиток читачам!). нехай самі пишуть малі фейлетони — я не обіжуся.

Хочу здивити в горах ще більше, як здичів у Львові, щоби потім тим ліпше пробиватися крізь життя і добиватися що раз то більших зочестей, грошей та слави.

Іду...

Іду в наші любі, зелені Карпати. Любі тому, що наші, зелені тому, що мали колись ліси. На щастя ні повітря, ні води вивезти не можна і то му іду.

Положуся, як і минулого року, під останіми сосновими могіканами і вдихувати буду воздух, коли вітер буде не від Яремча. Слухати буду Прута, коли тільки зможе перекричати літників, а викупаюся в ньому, коли тільки буде місце.

А як, не дай Боже, прийде слота і скваситъ міну та зіпсує настрій, тоді піду до віллі „Веселка", де минулого року було стільки жреців старинного божка Пятніка — панове: Брідж, Преферанс, Лябет, а деколи й той... як його... такий короткий... Забув, як він називається... Менша з тим — пригадаю собі!

Чи привезу нові враження — не знаю. Це залежне не тільки від мене. Але що прийду обновлений, це таке певне, як два а два пять.

Галактіон Чіпка.

— Диплômовий іспит абітурієнток приватної учит. жін. семинарії УПТ. ім. Т. Шевченка у Львові відбувся у III. держ. учит. жін. семинарії у Львові в днях 15.—20 червня 1931 р. під проводом дир. муж. учит. семинарії в Станиславові В. Драбіка. Іспит зложили: Бордун Марія, Чернецька Евгенія, Давідовська Марія, Габа Анна, Горбач Стефанія, Яцишин Софія, Косар Зеновія, Курпіта Софія, Мазур Катерина, Мудра Анна, Овад Станислава, Паук Олена, Стасів Розалія, Тютько Ірина.

— Особисті вісти. Дня 26. червня ц. р. відбувся в Празі, у парохіяльній церкві на Виноградах, шлюб ред. Володимира Мартинця з оп. арт. Іреною Туркевич. Церковний обряд виконав о. І. Туркевич зі Львова. — Дня 27. червня ц. р. відбулася на університеті Яна Казимира у Львові промоція п. **Кебала Костя**, родом зі Стрілиськ, пов. Бібрка, на доктора всіх наук лікарських.

Відозви й комунікати.

Українська Студентська Громада в Кракові до українського громадянства.

В почутті твердого обовязку і в розумінні безвихідности положення Виділ Української Студ. Громади в Кракові звертається отсим до широкого загалу нашого громадянства з проханням помогти йому своєю жертвенністю заснувати в Кракові *„Студ. бурсу"* і *„Студ. харчівню"*. Помогти утворити установи, без яких українському студентству в Кракові і з огляду на його матеріяльні і з огляду на національні інтереси обійтися неможливо.

Матеріяльні, бо воно, як і весь загал нашого студентства, у 80-ти відсотках біднацьке, позбавлене ще й тих невеличких пільгот, що їх має львівське студентство (Акад. Дім, Т-во Прих. Освіти, фонди збирані в „Тижні Студента", близькість дому і т. п.), а до того ще далеко від краю, серед чужих, ніяким заробітком промишляти не може. Національні, бо позбавлене будьякого постійного осередку, розкинуте поміж чужими, а (що найгірше) часто навіть розміщене по польських академічних домах — воно замість того, щоби скріпитися національно, буває, й підупадає духом.

Тому, щоби положити кінець крайній нужді найбідніших студентів, щоби піддержати тих, які по році-двох своїх дужань з нуждою, з надірваним здоровлям і зі внеохотою до всього, покидають на все студії, щоби створити осередок, де студентська молодь набиралася б сил фізичних і духових, таких потрібних тим, що готовляться на зміну проходячому поколінню, врешті, щоби залишити в памяті пятьох (рік-річно) соток українського студентства, що живе самітним життям здалека від краю, добрий спогад про громадську жертвенність для молоді — тому ще раз прохаємо все Громадянство не відказати своєї, хай і невеличкої, помочі на — думаємо — ревтовне діло. Прохаємо використовувати долучені до цього числа „Діла" почтові складанки і дати цим доказ своєї памяти і батьківської журби про кинутих проти їхньої волі в чуже місто студентів.

Хто з Вп. Громадян не мав би нашої складанки або згубив її, прохаємо посилати свої лепти на адресу: Українська Студ. Громада, Краків, П. К. О. ч. 411.967.

ЗА ВИДІЛ УКРАЇНСЬКОЇ СТУД. ГРОМАДИ У КРАКОВІ:

Іван Красник, в. р. голова. — *мр. Ярослав Падох* в. р. за секретаря.

Дописи.

РАДЕХІВ. **(Ювилейне свято „Рідної Школи").** Як було заздалегідь заповіджено та з теплом розреклямовано, дня 14. ц. м. Радехівщина відсвяткувала 50-літній ювилей „Рідної Школи" при помітному зацікавленні й захопленні не тільки радехівщан, але й селян з повіту. Передполуднем о. д-р В. Пелліх відправив полеву Службу Божу, підчас якої виголосив патріотичну проповідь про заслуги й завдання „Рідної Школи". Пополудні на площі „Качерівка" відбулася академія, в якій взяло участь около 4.000 народу. Академію отворив представник Головної Управи „Р. Шк." п. М. Струтинський. На програму складалися отсі точки: 1) гимн „Рідної Школи" (дитячий хор місцевої школи „Р. Шк."; 2) пісні: „Женчичик бренчичок", „Козака несуть", „Гей підемо до діброви" (мішаний хор читальні „Просвіти" з Дмитрова під управою п. Василя Костева); 3) загальні вправи дітей прив. школи в Радехові (5 вправ, вправляло 94 дітей); 4) „Чом тужиш, серце козаче", „Ура у бій...", „Розлилися круті бережечки" (мужеський хор з Радехова під управою д-ра Селезінки); 5) дитячі вправи з вінками (вправи виконало 50 дівчат прив. школи в Радехові); 6) „Ой вербо-вербо", „Через балку летить галка", „Ой встану я в понеділок" (мішаний хор чит. „Просвіти" з Завидча під управою п. Миколи Лотоцького); 7) комбіновані вежі (вправи учеників на драбині); 8) танок шкільних дітей; 9) „Зелена рута", „Гей на Івана, гей на Купала", „Думи мої" (мішаний хор чит. „Просвіти" з Оглядова під управою п. Івана Мовчана); 10) мужеські вправи: „По морю, по морю" (виконали ученики прив. школи). Виступи добре вишколених хорів та солідно підготовані вправи шкільної дітвори зробили на зібрану публику якнайкраще враження. Зокрема незатерте враження викликали виступи дітвори радехівської прив. школи. Раділи не тільки батьки, але й усі люди з цього прилюдного попису „Рідної Школи". Після академії відбувся народній фестин. На жаль — у святі взяло участь з інтелігенції всього трьох священиків і трьох учителів...

ПОМОРЯНИ. **(Свято полеглих).** Філія Т-ва Охорони Военних Могил у Поморянах і в цьому році подбала, щоби в другому дні Зелених Свят відправлено панахиду на могилах полеглих у визвольній війні. В порозумінні з місцевим о. дек. Склепковичем Т-во запросило всіх доокружних священиків з парохіянами і процесіями. Взяли участь у святі громадяни з Розгадова враз із процесією та громадяни з близьких сіл. З священиків прибули: о. сов. Гайовський, парох з Богутина, о. Данилевич, пар. з Розгадова, о. Кучкуда, пар. з Бібщан та о. Гавришо, пар. з Урманя. Спільно з поморянською процесією перейшли всі на місцеве кладовище, де відправлено панахиду над спільною стрілецькою могилою. По відправі о. сов. Гайовський зачав проповідь словами св. Письма, але в цій самій хвилі комендант місцевого постерунку торкнув о. сов. Г. і заборонив йому проповідувати боже слово, хоч о. Г. був в епітрахилі і з хрестом у руці. Всі громадяни були тим дуже

:хапльовані. Нарід помолився тихо й перейшов до другої могили стрільця. По відправі панахиди молодь відспівала стрілецьку пісню і всі розійшлись домів. При цій нагоді годі нам поминути мовчанкою дуже сумну появу, що самі поморянці прибули цього року на панахиду в дуже малому числі. Чи сталося це наслідком байдужности, чи може наслідком рабського страху — не знаємо. Таксамо нічим не можна пояснити майже повної відсутности на святі молодшої і старшої інтелігенції.

СТРУСІВ. **(Свято Матері).** Заходом кружка „Союзу Українок" відбулося дня 14. VI. ц. р. в салі „Просвіти" в Струсові „Свято Матері" з такою програмою: 1) сценічний образок І. Блажкевич: „В мамин день"; 2) руханкові вправи дітей; 3) декламації зі „Світа Дитини". Свої ролі відіграли діти добре. Особливо принадна гра Стефці Потелюжної в ролі Марусі припала всім до вподоби. Також вправи віночками були доволі добрі. Старшого громадянства на святі було більше, як передше і маємо надію, що воно на будуче більше заінтересується виступами нашої молоді. П-і Блажкевичева своїм твором „В мамин день" безперечно прислужилася дітočій сцені, випроваджуючи на сцену гаїлки і весільні пісні, одначе слід завважити, що похорон гусятка з хоругвами і священиком понижує наш обряд і це ми вичеркнули без шкоди для цілости. З доручення кружка „Союзу Українок" вивченням роль і вправ займалася з посвятою п. Ольга Богачевська, організаторка жінок Теребовельщини.

СОКАЛЬ. **(Назва вулиці в честь о. мітр. д-ра Василя Левицького).** На засіданні повної міської ради в Сокалі дня 18. червня ц. р. названо на внесення радного п. Антона Каравана давню вулицю Белзьку вулицею о. Василя Левицького в доказ його великих заслуг для міста, що були вже раз вичислені в „Ділі" з дня 17. жовтня 1929 р. ч. 231 і в інших часописах при нагоді відслонення його портрету в тут. бурсі ім. св. О. Николая. Годі позабути нам, сокальчанам, його дорогу для нас особу, бо камяні памятники, які нам полишив, самі за себе промовляють до наших сердець і домагаються відплати за труд і пожертвування для нашого добра. На тому самому засіданні названо другу з вулиць іменем Івана Франка, а з давніших часів маємо вже вулицю Шевченка і Шашкевича. На отсьому місці складають громадяни міста Сокаля Всесв. о. мітратові В. Левицькому, котрий тепер перебуває в Перемишлі, найсердечніші побажання ще багато літ трудитися в щастю та здоровлю для добра і слави свого народу.

В. Е.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Сімович: ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКИХ (ЗДРІБНІЛИХ ТА ЗГРУБІЛИХ) ЧОЛОВІЧИХ ХРЕСНИХ ІМЕН ІЗ ОКРЕМІШНЬОЮ УВАГОЮ НА ЗАВМЕРЛІ СУФІКСИ. Прага 1931. Стор. 9. Відбитка із Збірника праць І-го зїзду славянських фільольогів у Празі 1929 р.

ЖУРНАЛИ.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСТНИК. Прага 1931. Ч. 5—7. Зміст: М. Чирський: Камяна Мадона, Ю. Липа: Пан Адам Олеарій, Л. Мосендз: Сонет, М. Чирський: Буду просто прекрасне любить, Ю. Липа: Ярмарок, Й. Т. Підляшецький: Біля воріт, В. О.: Перед міжнародніми студентськими зїздами, В. Л.: Українські високі школи в Чехословаччині, д-р М. Масюкевич: До поняття нації в світлі соціольогії, О. І.: Бочковський: Катальонія і Україна, Гридень: З блок-ноту читача, З.: Україніка, М. Мухин: Україна в чужоземних енциклопедіях повоєнної доби, Корпораційна Трибуна, Пластова Трибуна, ЦЕСУС, д-р Б. Нижанковський (Посмертна згадка), З життя українського студентства, З життя чужинного студентства, Ювилеї, Ріжне, Бібліографія

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Вівторок, 30. червня, година 7·30 веч „Королева передмістя", водевіль Крумловського.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Від 17. до 30. п. м. театр замкнений.

Малий Міський Театр:
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мадам Дібарі" (Поля Негрі, Гарі Лідтке, Еміль Янінгс, Райнольд Шінцель).

КАСІНО: „Румунська рапсодія" й додатки.

КОЛЬОСЕЙ: „Ночі в пустинях" (Джон Гільберт), „Моряк" (Бастер Кітон).

ЛЕВ: „На заході без змін" (Ремарка).

МАРУСЕНЬКА: „Знакома із спального вагону" (Марлена Дітріх) і звукові додатки.

ОАЗА: „Пат і Паташон у Люнапарку".

ПАЛЯС: „Чорна гвардія" (екзотична драма), „Три сестри".

ПАН: Звукова фільма „Рай залюблених" (Вільма Банкі).

ПАСАЖ: „Хоробрий вояк Щапа" та додатки.

ФАТАМОРГАНА: „Парада небіщиків", „Вічне кохання".

ХИМЕРА: „Люди без завтра" та звуковий додаток.

СТИЛЕВЕ: „Без серць, без душі" і комедія.

УЛХА: „У кигтях хижого супа", „Цирк Чапліна".

Програма радіо.

Вівторок 30. червня. 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 12·00 Солісти. **Берлін** (419) 17·00 Пісні вулиці. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Прага** (486,2) 19·05 Італійські пісні. **Відень** (516,4) 12·00 Легкий концерт. **Будапешт** (550,5) 20·00 Вечір Вагнера. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Твори Коваля.

Середа 1. липня 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Легка музика. **Льондон** (356,3) 12·00 Органи. **Берлін** (419) 17·05 Музика в готелю. **Рим** (441,2) 13·10 Музика. **Відень** (516,4) 15·20 Солісти. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок 30. червня 1931.

12·10, 15·10, 16·10, 17·10, 19·20 Грамофон, 13·10 Метеор. ком., 14·50 Господ. ком., 15·25, 16·50, 17·35 Відчит, 15·45 Діточа скринька, 18·00 Концерт, 19·40 „Виглади для абітурієнтів і правників у почт.-тел. службі" (відч.), 20·00 Трансмісії з Варшави, 22·30 Концерт, 23·00 Музика.

Середа, 1 липня 1931 р.

12·10, 15·10, 16·30, 17·10 Грамофон, 13·10, 19·55 Метеорольог. комунікат, 14·50 Господарський комунікат, 16·00 Програма для молодших дітей, 16·50 „Деревне питання в Польщі" (відч.) 17·35 Відчит, 18·00 Концерт, 19·00 Всячина, 19·20 Літературна балачка, 19·40 Рільнича скринька, 20·00, 22·15 Прес. рад. денник, 20·15 Трансмісії з Варшави, 22·00 Фейлетон, 22·30 Музика.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

ЯСЛИСЬКА:
30/VI „Запорожець".
1/VII „Воскресення".
2/VII „Ой не ходи Грицю".
3/VII „Вій".

ДУКЛЯ:
4/VII „Ой не ходи Грицю".
5/VII „Вій".
6/VII „Воскресення".
7/VII „Маруся Богуславка".

Ансамбль Театру 25 осіб при своїй музиці і власних декораціях.

Театр в своїм турне завітає до Криниці, Щавниці і Кракова. 2316

Подяка. Українські політичні вязні складають отсим щиру подяку Хв. Видавництву **„Українська Загальна Енциклопедія"** за 3 комплети І-го тому жертвовані політ. вязням.

„Уряд парохіяльний у Побуці п. Сколе віддасть до мальовання образи і золочення іконостаса. **Оферти просимо вносити окремо на мальовання образів, а окремо на золочення".**
2348 1—3

П. Інж. Миколі Яремину в Празі: Подаю Вам до відома, що зрікаюся довгу за мою 14. денну працю в році 1926 в висоті 650 кч. (500 кч. + 150 кч. відсотків) на користь „Рідної Школи". Прошу, зложіть ті гроші найдальше до кінця серпня ц. р., а повідомїть мене про це на адресу: Praha-Podolí, Karlová č. p. 118. — **Інж. Дмитро Пелипів.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1538

СТРІЛЕЦЬКІ пісні на фортепян Ярославенка за 10 зол. продають книгарні.
2279 4-10

ВЕДЕНІ ВІДОМИМИ ПЕДАГОГАМИ, визначними професорами львівських гімназій і семинарій, затверджені Кураторією Львівської Шкільної Округи **матуральні і доповняючі курси „ОСВІТА"** приймають **вписи** на шкільний рік 1931/2 на: **матуральний гімназійний курс, матуральний семинарійний курс, курс з обсягу 6-ох гімназіяльних клас, педагогічний семинаріяльний курс,** що обіймає кандидатів (-ок) з гімназіяльною матурою. Вправи з природничих предметів у гімназіяльних кабінетах, практичні лекції з обсягу семинарії в народній школі. Всі інформації дає Секретаріят: **Львів, вул. Мілковського 11,** тел. 50—01 від 12—1 і 7—8. Проспекти безплатно. На відповідь долучити почтову марку. 2295 4-4

ДВІ КІМНАТИ разом, або окремо до винайму від 1. липня ц. р. при вул. Виспянського ч. 34. партер діворуч.
2339 2—3

МИКУЛИЧИН. Пансіон „Юра" поручає кімнати з удержанням від 7 до 9 зол., залежно від числа осіб у кімнаті. Харч лише на маслі. Ситківка, круглі, радіо Ріка, ліс побіч. Ольга Хирівська — Микуличин. 2336 2—2

КРИНИЦЯ. Пансіони „Польська корона" і „Аліна" коло „Льві-Гроду", поручають соняшні покої від 10 зол. денно з цілим утриманням.

СОНЯШНІ покої на час ферій для курсантів або курсанток до винайму, вул. Кадецька 12. двері 8.

ПАНІ УЧИТЕЛЬКИ — ОКАЗІЯ!! На час кваліфікаційного курсу винайму **2 великі ясні покої умебльовані** ев. і кухню. Львів, Личаківська ч. 21. І. пов. (право) О. Горошкова. 2353 1—2

ПРИЙМУ на станцію одного ученика з нижчої гімназії. **З. Петрушевичева.** Львів, вул. Чарнецького 26. І пов.
2347 1—3

НЕГАЙНО, осібна умебл. кімната для одного інтелігента. Міцкевича ч. 11.

НА ЛІТНИСЬКО до Шешор біля Косова. — Прегарна, гірська, лісиста околиця, купіль у ріці, доїзд автобусом з Коломиї, помешкання в чистих селянських хатах по 40 до 50 зол. місячно від особи, достатній, першорядний харч в інтелігентнім домі від 5 — 6 зол. денно, обіди по 2·50 зол. Замовлення приймає К. Княгиницький у Косові. 2332 2-2

МЕШКАННЯ о двох покоях з передпокоєм і прн. газова кухонка, електрика зараз до винайму. Піскова 42. І. п.
2354 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Товариство „Львівський Боян" оголошує з нагоди свого 40-літнього Ювилею

Конкурс

на хорову композицію à capella або в інструментальному супроводі до довільних слів, які апотеозують пісню, із речинцем до 1. IX. 1931 р.

Обєм твору має виповнити найменше 8 хвилин продукції. — Склад жюрі оголоситься до 15. VIII. ц. р. — Перша нагорода 200, друга 100 зол. — Рукописи надсилати на адресу: **Т-во „Львівський Боян", Львів — Шашкевича ч. 5.**
2346 1—

Присилайте передплату!

Подяка.

Невмолима смерть забрала нам нашого найдорожчого Тата **о. Василя Молчка.** Отсею дорогою складаємо щиру подяку всім, що були ласкаві відвідати Покійного Тата в часі недуги та опісля в часі похоронів віддали Йому останню прислугу. — Велике Спаси-Біг передовсім о. деканові Яновичеві за його щиру поміч і поради як у часі недуги, так і похорону, о. крилошанинові Громницькому за провід у похоронах, о. деканові Куликові, о. о. Побережному, Івахову і Муровичеві за прощальні слова при виносі тіла і в церкві в Осташівцях та при похоронах у Сеовирах, о. о. Лисюкові, Федоришинові, Федасюкові, Наворенському, Познаховському, Піджаркові, Дорошеві, Вонсові, Кутному і Бобилякові за супровід; Панству: Войтовичам, Гірнякам, Медвігам, Демчукам, Швецам; Паням: Яновичевій, Стебницькій, Захарчуковій, п. п. сенаторові Кузьминові, проф. Стойкові, командантові Немчицькому, д-рові Сприсові і д-рові Зільберманові за участь. Крім того дякуємо щераз дуже о. деканові Яновичеві, о. о. Піджаркові і Побережному, що перші прибули на вістку про смерть та ласкаво занялися приготуванням до похоронних обрядів. Дякуємо також п. п. Дідурові і начальникові Кірашові, що в часі недуги все були нам помічні при кожній нагоді, братствам, хорам та мешканцям Осташовець, Даниловець, Сервир і Яцковець, що громадно прощали Покійного при зложенню Його на вічний спочинок.

Ярослав, Ельза, Теофіль — діти і рідня.

Осташівці, в червні 1931 р.

Оголошуйтеся в одинокім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.